

Dansk köttskatt införs - inte aktuellt i Sverige

2024-11-21

MILJÖ

torsdag 21 november 2024 | 20

JYTTE GUTELAND (S)
En av två riksdagsledamöter på plats i Baku, där världens länder bland annat förhandlar om ett nytt finansieringsmål för klimatåtgärder.

"Sverige agerar inte längre som föredöme"

Hur går Cop29-förhandlingarna?

– Det går rätt trögt skulle jag säga. De flesta här är ganska säkra på att mötet kommer gå på övertid och att det är först i helgen som vi kommer att ha ett färdigt avtal. Det finns helt olika förväntningar från de stora utsläppsnationerna och utvecklingsländerna och hur mycket de rika länderna ska betala. Här försöker EU inta en position som brobyggare, med målet att hitta kompromisser.

Vad har du för förväntningar på resultatet?

– Jag förväntar mig att de rika länderna ska ge ett nytt klimatfinansieringslofte som sedan efterlevs. Det behövs en ny finansiering som ger hopp till utvecklingsländer och fattigare länder att klara av omställningen. Det är inte för mycket begärt att de rika länderna ska bidra betydligt mer, särskilt mot bakgrund av hur mycket som läggs i både statsbudgetar och även EU-budgeten på fossila subventioner.

Vad tänker du om den svenska regeringens position?

– Regeringen har uttryckt att man vill ha ett ambitiöst mål för klimatfinansiering, samtidigt som det ska vara "realistiskt". Men risken är inte att det blir orealistiska siffror, utan att summan blir alldeles för låg i förhållande till vad som behövs. – Jag tycker också det är problematiskt att vi har en situation där de svenska utsläppen ökar och Sverige inte längre agerar som det föredöme man gjorde tidigare. Om vi inte tydligt tar tag i problemen på hemmaplan blir vi inte lika trovärdiga i globala klimatförhandlingar, och det är väldigt negativt.

Maria Sandman

Danska regeringen pratar nu om att införa en köttskatt 2030. Något liknande tycks inte vara aktuellt i Sverige.

BILD: HENRIK MONTGOMERY/TT

Dansk köttskatt införs – inte aktuellt i Sverige

Satsar på grönare lantbruk och minskade utsläpp

Danmark kan bli först i världen med att införa en koldioxidskatt på köttproduktion.

Det stod klart i veckan när regeringen presenterade det "gröna trepartsavtalet" – som även innebär en miljardsatsning på återställd natur.

Liknande initiativ saknas i svensk politik, konstaterar miljöekonomen Thomas Sterner.

– Vi har betydligt mer plats per invånare än Danmark så det borde vara lättare här, säger han.

Det går trögt med förhandlingarna under Cop29 i Baku. Samtalen om klimatfinansiering rör sig enligt uppgift knappt framåt. Hittills har inte heller EU lagt fram några konkreta förslag i konstruktiv riktning, anser kritiker. Däremot har enskilda länder i Europa visat större ambitioner. Till exempel blev Storbritannien ett av de första länderna att leverera en ny nationell klimatplan (NDC) som ska gälla fram till år 2035, med en skärpning av målet för utsläppsminskningar från 78 till 81 procent jämfört med 1990-års nivåer.

I måndags presenterade också den danska regeringen ett nytt grönt trepartsavtal som syftar till att främja den gröna omställningen. Det innebär

bland annat att Danmark kommer att införa en koldioxidskatt på utsläpp från animalieproduktion år 2030. En fjärdedel av de danska växthusgasutsläppen kommer från lantbruket.

– Vi blir det första landet i världen som inför en koldioxidskatt på lantbruk. Det visar en vilja att agera, säger landets klimat- och energiminister Lars Aagaard (M), enligt tidningen Näringslivet.

En miljard träd

Satsningen innehåller också ett program för att återställa skog och våtmarker. Sammanlagt ska närmare 400 000 hektar, motsvarande tio procent, av den mark som det idag odlas på bli våtmark, skog eller naturskyddsområde igen. Det innebär bland annat att en miljard träd ska planteras de kommande tjugo åren, uppger den danska regeringen för Ekot.

Socialdemokraten Jeppe Bruus har varit ansvarig för överenskomsten.

– Det är det största avtalet för dansk natur på århundraden, säger han till Ekot.

Thomas Sterner är professor i miljöekonomi vid Göteborgs

Thomas Sterner

Det gröna trepartsavtalet

● Det danska så kallade gröna trepartsavtalet har slutits mellan regeringen, Naturskyddsföreningen, organisationen Landbrug & Fødevarer, Dansk Metal samt Dansk Industri och Kommunernes Landsforening och har bred uppbackning i folket.

● Avtalet innebär att en koldioxidskatt på uppfödning av kor, får och grisar införs från och med 2030. Skatten ska uppgå till 300 danska kronor per ton

utsläppt koldioxid och därefter höjas till 750 kronor per ton 2035. Skatten kombineras med ett grundavdrag på 60 procent för gårdar som når låga utsläpp. ● Skatten ska baseras på utsläpp från gödselhantering och från boskapens matsmältning. ● Avtalet innehåller också ett en satsning på återbeskning och återställande av våtmarker och naturvårdsområden samt ett bidragsprogram för produktion av biokol.

universitet. Han har inte detaljanalyserat avtalet, men tycker att det ser positivt ut vid en första anblick. Samtidigt påminner han om att alla 200 länder som för ett par år sedan skrev under ett globalt ramverk för biologisk mångfald är skyldiga att vidta liknande åtgärder.

– Tio procent återställd mark låter förstås bra, men enligt det så kallade Kunming-Montreal-ramverket har världens länder förbundit sig att skydda 30 procent av jordens yta till havs och på land till 2030, säger han.

"Lättare här"

Alla har inte uttryckt glädje över det danska avtalet. Branschorganisationen Danske svineproducenter kallar det för ett "gigantiskt

byråkratiskt monster" som påverkar framtidstron och sänker självförtroendet i bondekåren, enligt tidningen Jordbraksaktuellt.

För att sjosätta planerna skjuter den danska staten till motsvarande 66 miljarder svenska kronor.

Liknande initiativ saknas i svensk politik, konstaterar Thomas Sterner.

– Vi har betydligt mer plats per invånare än Danmark så det borde vara lättare här. Vi gör långt ifrån tillräckligt och huggar till exempel ner de sista resterna av gammal urskog. Vår skogspolitik skulle behöva en ordentlig upprykning, säger Thomas Sterner.

KARIN HOLMBERG

karin.holmberg@tt.se

